

Ἐπιτομή τῆς ἱστορίας
τῆς Κ...

940542 19380
ΕΡ1

940.542
ΕΠ12

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ***

Εἰς Ἡράκλειον τῆς Κρήτης.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

— ΧΑΝΙΩΝ —

Αρ. ἐπιθ. 19380

Υφ' αὐτ. Εἰσγ. 8.3.1963

Εἰδικότης Εὐκλ. Γεωμ.

Ἀριθ. 940.542/επ.

Φίλε!

Η ἐκλογή τῶν πληρεξουσίων τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποκαταστημένων Κρητῶν, ἥτις ἠρέθισε τοσοῦτον τὸ κοινόν, καὶ παρέσχε καθ' ἡμῶν ἀφορμὴν μυρίων μέμφων καὶ κατηγοριῶν διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς ξενικὰ στοιχεῖα, ἐγένετο ἤδη ὑμῖν γνωστὴ, καὶ ἡ ἀποδοκιμασία αὕτη εἶναι δικαιοτάτη, διότι τὸ κοινὸν δὲν ἀγνοεῖ ὅτι ὑπάρχουν καὶ Κρητὲς προικισμένοι μὲ φῶτα καὶ ἀρετὰς, αἵτινες παρηγκωνίσθησαν.

Ἐκτιμῶντες τὴν ἀξίαν μας δὲν κατεδέχθημεν νὰ ἐλθῶμεν εἰς πᾶλιν, ἵνα ἀποδείξαντες τὰ αἷτια καὶ τοὺς ὑποβολεῖς τοιαύτης σκηνῆς, ἀποπλύνωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν προστριβέντα ῥύπον· ἠθέλωμεν δὲ σιωπήσει καὶ μέχρι τέλους μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ γινώμεθα τὸ ἀντικείμενον τῶν αὐστηρῶν τοῦ νοήμονος κοινοῦ ἐπικρίσεων. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν ἀδιαφορίαν μας ταύτην παρεξήγησαν οὕτως, ὥστε κατήντησαν εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀναιδείας καὶ ἀπονοίας, διὰ τοῦτο μετὰ βαθείας τῆς ψυχῆς μας λύπης ἀναλαμβάνομεν θέμα τοιοῦτον, δι' οὗ ν' ἀποδείξωμεν προτιθέμεθα εἰς τὸ κοινόν ὡς ἐν κατόπτρῳ, τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν σύγκειται ἡ συμμορία αὕτη, ἥτις κατεχράσθη τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ἀθῶων συμπατριωτῶν μας, ἀκόλου-

θήσασα δι' άτομικά καὶ ἰδιοτελῆ συμφέροντα τὰς ὁδηγίας τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ραδιοῦργων, καὶ ἠνέωξεν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν τὰς δυσιάτους τῆς διχονοίας καὶ ἔριδος πληγὰς, καὶ προσέτριψεν εἰς τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀθῶων Κρητῶν κηλίδα ἀνεξάλειπτον.

Τὰ παράπονα τῶν Κρητῶν διήγειρεν ἡ κατὰ τὸ 1841 λυπηρὰ ἀποτυχία τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Κρήτης, καὶ ἐντεύθεν διάφοροι φῆμαι διεδόθησαν, ἡ δὲ ραδιουργία καὶ συκοφαντία εὔρον εὐρύτατον στάδιον εἰς τοὺς καταχθονίους σκοπούς ἐκείνων, οἵτινες μ' ὄμμα βάσκανον ἔβλεπον τὴν ἔνωσιν τῶν Κρητῶν· ἐντεύθεν προέκυψεν ἡ κατὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς διευθυνούσης τὴν ἐπανάστασιν καταφορὰ, ἐντεύθεν αἱ κατ' αὐτῆς ἀγενεῖς προσβολαὶ ἐπὶ σκυτῶ τοῦ νὰ ἀμυρώσῃσι τὸν πατριωτικὸν καὶ ἀνεπίληπτον χαρακτῆρα τῶν συνιστώντων αὐτὴν μελῶν. Οἱ δὲ φρόνιμοι καὶ τίμιοι τῶν πατριωτῶν βλέποντες τὴν ραδιουργίαν οὕτω προβαίνουσιν ἐνησχολήθησαν παντὶ σθένει ἵνα κατατιγᾶσῃσι τοὺς παρασυρομένους κολοβοῦντας διὰ τῆς διαφωνίας των καὶ τὴν ὁποίαν εἰς τὸ μέλλον τρέφουν γλυκεῖαν ἐλπίδα περὶ ἀνκτήσεως τῆς ἀτυχοῦς πατρίδος των. Καὶ τοιαύτη μὲν ἦτον ἡ κατάστασις εἰς ἣν διέκειντο τὰ πνεύματα τῶν τάλαιπῶρων Κρητῶν πρὸ τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης ἡμέρας, ἣτις ἐδόξασεν ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ ἀντιστρόφως ἐνήργησε διὰ τοὺς Κρητάς, ἔνεκεν τῆς πολυθρηλλύτου ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων των.

Μετὰ δὲ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην ἡμέραν, ὅτε τὸ ἔθνος ἐνησχολεῖτο εἰς τὰς ἐκλογὰς, συνήλθομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συμπολίτου μας Κυρίου Μισαήλ, ἐν ἀγνοίᾳ μὲν αὐτοῦ ἐν γνώσει δὲ καὶ κατὰ προτροπὴν πολλῶν Κρητῶν· τὸ ἀντικείμενον δὲ τῆς Συνελεύσεώς μας ἦτον ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, ἣτις ἔμελλε νὰ δώσῃ ὁδηγίαν πρὸς τοὺς εἰς διάφορα μέρη

τῆς Ἑλλάδος Κρητας περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐκλογέων των. Ὁ Κ. Κουμῆς ἔλειπε, διότι ἐρεθιζόμενος ἀπὸ ἀναιδῆς ἀνδράριον καὶ τούτου διεφθαρμένου ὑπὸ τινος τῶν ἐκλεχθέντων μὲν πληρεξουσιῶν, ἀλλ' ἀποβληθέντων, δὲν ἤθελε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν Συνέλευσιν ταύτην· προσκληθεὶς δὲ κατ' ἐπανάληψιν ἤλθεν· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐνόησε καὶ οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ ἐννοήσῃ καὶ καταπεισθῆ ὅτι ἡ προειρημένη ἐπιτροπὴ δὲν εἶχεν ἄλλο χρέος εἰμὴ νὰ δώσῃ τὰς προσηκούσας ὁδηγίας περὶ ἐκλογῆς ἐκλογέων· τετυφλωμένος δὲ ἀπὸ τὰς αἰσχροὺς εἰσηγήσεις τῶν προστατῶν του ἐνόμιζεν ὅτι τὰ μέλη αὐτῆς ἤθελον εἰσθαι καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι. Κωμικωτάτη σκηνή, γελοία μὲν ἐξ ἑνός, λυπηρὰ δὲ ἐξ ἄλλου, καταδεικνύουσα εἰς πόσον βυθιὸν μωρίας φέρεται τὸν ἄνθρωπον ἡ ἀμάθεια καὶ ἀπαιδευσία, διεδέχθη τὴν διάλυσίν μας συστήσαντας καὶ μὴ τὴν ἐπιτροπὴν. Τέλος πάντων ἡ ἄνευ διπλώματος αὕτη ἐπιτροπὴ ἔγραψεν εἰς τοὺς συμπατριώτας μας, καὶ ἡμεῖς ὡς καὶ ἐκεῖνοι παρασκευάσαμεν, πᾶν ὅ,τι ἀφόρα τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐν Ἀθήναις κατοικούντων Κρητῶν ἡ δὲ πρώτη συνέλευσις διελύθη ἄπρακτος διαφωνησάντων ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων καὶ ἡ δευτέρα ὡσαύτως δι' ὀχλαγωγικά τινα κινήματα. Οὕτω διηρέθησαν εἰς δύο οἱ ἐν Ἀθήναις Κρητες, καὶ οἱ μὲν συνελθόντες ἐξελέξαντο τὸν Κύριον Κουμῆν διὰ τῆς σπάθης του, τὸ ἀγλαίσμα τῶν Ἡρακλειωτῶν Ν. Λουλάκη, καὶ ἄλλον τινὰ Προσφύρη καλούμενον· εἰς τὴν ἐκλογὴν δὲ ταύτην, ἧτις ἔφερον ὅλας τῆς παρανομίας τὰς ιδιότητας, ὡς συγχευμένης ἐκ ξένων Σκαρπαθίων κ.τ.λ' οἱ ἐν Ἀθήναις οἰκοῦντες Κρητες δὲν ἔλαβον μέρος μὴ θελήσαντες νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τοὺς προπηλακισμοὺς τῶν βαναύσων· ἐξητήσαντο δὲ τὴν ἀδειαν καὶ μὲ τὴν προσήκουσαν τάξιν καὶ ἡσυχίαν ἐξελέξαντο δύο ἐτέρους ἐκλογεῖς. Παραλείπομεν ἐνταῦθα συντόμιας χάριν

τὰ ὅσα ὑπενήργησαν διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐκλογὴν ταύτην καὶ τινὰ ἄλλα αἰσχρὰ καὶ ἀποτρόπαια αὐτῶν κινήματα, τὰ ὁποῖα ὑποκινούμενοι μετεχειρίσθησαν κατὰ τῶν ἐντίμων συμπατριωτῶν μας, διὰ νὰ ἐξευτελίτωσι δῆθεν τὴν ὑπόληψιν των Ἐντοσούτω τὰ συμβάντα ταῦτα ἐπληροφόρητήσαν καὶ οἱ ἐκτὸς συμπατριῶται μας, καὶ ἡ λύπη των ἐχαρακτηρίζετο εἰς τὰ καθ' ἡμέραν στελλόμενα γράμματά των, δι' ὧν συνεβούλευον τοὺς ἀπανοημένους νὰ συνέλθωσιν ἵνα μὴ ἐκθέσωσιν τὴν τιμὴν των, τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων των, καὶ τὴν πρὸς τὸ μέλλον γλυκεῖάν των ἐλπίδα, εἰς χεῖρας ξένων κατὰ δυστυχίαν ὅμως τὸ πρᾶγμα εἶχε κορυφωθῆ, καὶ οὐδεὶς λόγος ἔπειθεν αὐτοὺς νὰ γνωρίσωσι τὰ θλιβερὰ τῆς διαφωνίας των ἀποτελέσματα· εἰς τοὺς ἐξῴθεν ἐρχομένους ἐκλογεῖς ἀπέκειτο νὰ ἐπανορθώσωσι τὸ κακὸν προτρέποντες τὴν πωλημένην ομάδα (α) νὰ συνέλθῃ, ὁ δὲ Συνταγματάρχης Β. Κάλης ἔλαβεν ὑπόσχεσιν ἀπὸ τὸν Κ. Π. Ζεβουδάκην, καὶ ἀπὸ τὸν Πρωτοπαππᾶν. ἵνα ὁμοφώνως ἀποδοκιμάσωσι τὴν διαγωγὴν αὐτῆς, καὶ τὴν καθησυχάσωσι κατὰ δυσυχίαν ὅμως, ἀφοῦ ἔφθασαν ἐνταῦθα ἐπελάθοντο τῆς ὑποσχέσεώς των καὶ νομίζοντες ὅτι εὔρον τὸν ἀρμόδιον καιρὸν διὰ νὰ ὑψώσωσιν ἑαυτοὺς, καὶ ταπεινώσωσι τοὺς ἀξίους, συμπαραλαβόντες καὶ τὸν φιλόπατριν Χρυσασφόπουλον ἠνώθησαν μετὰ τοῦ κ. Κουμῆ (β), καὶ ἐνήργησαν τὴν πολυθρηγλυτον ἐκλογὴν τῶν πλη-

(α) Ὁ ὑπεύθυνος τοῦ Αἰῶνος Συντάκτης ὁ περιώνυμος διὰ τὴν ὑπογονδρίαν τοῦ Αουλίας, περιερχόμενος ἐπώλει εἰς τὸν πλειοδότηντα τῆς ψήφου του, καὶ τὸ περιεργότερον ἠπίλησσε καὶ τὸν ἀγνότατον πατριώτην Ν. Δαμιέργην καθὼς καὶ τὸν καλὸν Ι. Σάνθη, ἑτι ἂν δὲν συναινέτωσιν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν συντρόφων καὶ συναδελφῶν του δὲν θέλου ἐπιζῆσαι μῆτε ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι, μῆτε ἐν Κρήτῃ.

(β) Ἔργον φροντίσεως ἤθελε πράξει ὁ Κ. Κουμῆς ἂν παύση ἀπειλῶν, διὰ νὰ μὴ ἐπιεαρῆν ἑτι μᾶλλον τοῦ παρελθόντος τὰς λυπηρὰς ἀνκνησεις, τὰς ὁποίας ἂν μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ ζήρωμεν εἰς ὧς δὲν θίλει ἴσως διαφύγει οὔτε τοῦ Κακοσφροδικεῖου τὰς θύρας.

ρεξουσίων ἀφοῦ οἱ ἐντιμότεροι καὶ εὐσυνειδήκτοι πατριῶται, αἶον Β. Χάλης, Α. Φασούλης, Ν. Δαμβέργας, Εὐάνθης, Δεικτάκης κλπ. παρητήθησαν, τὸ κοινὸν συμφέρον ἐθυσίασθη οὕτω καὶ ἐπροδόθη, καὶ οἱ Κύριοι ἀνεδέχθησαν εὐθύνην τόσον βαρεῖαν, ὅσον διὰ ταύτης τὰ δίκαια τῶν Κρητῶν θέλουσιν παραγκωμισθῆ.

Ὁ Κύριος Π. Ζερβουδάκης, ὅστις εἰς ὅλας τὰς κατὰ καιρὸν ἐπαναστάσεις τῆς Κρήτης ὑστέρει, ὅστις καὶ εἰς τὴν τελευταίαν ἐπανάστασιν ἐπέφερε μυρία προσκόμματα, ἀποτρέπων ὅσους τῶν πατριωτῶν ἤθελον ν' ἀπέλθωσι μεθ' ἡμῶν εἰς τὴν Κρήτην, καὶ ἐντεῦθεν γενόμενος τὸ μέγα πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν μας σκάνδαλον ὁ Κ. Χρυσάφοπυλος ὅστις φέρει τὸ ἀνεξέλειπτον στίγμα τὴν κατάχρησιν 7,000 χιλ. γροσίων, καὶ ἐνήργησε νὰ φονευθῆ ὁ ἥρωας Μεγαλοκάστρου Μ. Σεμιρτσάκης, ὁ Κ. Πρωτοπαππᾶς, ὅστις δὲν εἶναι καθαρότερος τῶν ἄλλων, καὶ τοῦ ὁποίου σεβόμενοι τὸ σχῆμα παραλείπομεν τοῦ νὰ λαλήσωμεν ἤδη, ἐπιφυλαττόμενοι νὰ πράξωμεν τοῦτο, δὲταν μᾶς δοθῆ παραμικρὰ ἀφορμὴ, (α) οἱ κύριοι οὗτοι, οἵτινες φέρουσι τὴν κληρίδα ἐπὶ τοῦ μετώπου των, δὲν ἤτον δύσκολον νὰ παρασυρθῶσι καὶ ἀπὸ τοὺς εἰσδύσαντας εἰς τὸ μέσον τῶν Κρητῶν ῥαδιούργους καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις οἱ ἀξιόλογοι Χαί-

(α) Διότι ἂν κάμωμεν ἀρχὴν δὲν θέλωμεν εὐρεῖ ἄκραν καὶ τι πρῶτον νὰ εἶπῃ τις τὴν ἐν Σφακίαις διαγωγὴν του νὰ ἐκθέσῃ, διὰ τῆ ἐποίαν καὶ εἰ ἀγαίσθητοι λίθοι βοῶν, τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα, τὸ ὁποῖον ἐθαίξε περὶ τὰ κοιμήλια τοῦ ἁγίου Γεωργίου Ἐπαναστή, ἢ τὴν ἐν χερσίν τοῦ Μακαρίτου Τομπάκη εὐρεθεῖσαν αὐτόγραφον ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν Χρυσὸν μπέτη, δι' ἧς ὁ διελέγων τὸν κῶνωπα, καὶ τὴν κάμψον καταπίων ἁγίος, ἐμίλογε τὴν νίκην τοῦ Μωᾶμεθ κατὰ τοῦ Χριστοῦ, τὰ ὁποῖα, ἂν μᾶς δώσῃ ἀφορμὴν, θέλωμεν φέρει εἰς φῶς, καὶ ἄς ᾄψεται ἡ ἀγιωσύνη του; καὶ ἄς περισρῶσῃ εἰς τὰ κέρδη, τὰ ὁποῖα δίδει εἰς αὐτὸν ὁ ἀδρότατος τόκος τῶν ἐν τῆς Καγγελαρίας ἀρπαγέντων χρημάτων.

ρέται περί ὧν τὶ πρῶτον, τί δ' ὕστατον νὰ εἶπῃ τις τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει διαγωγὴν των νὰ ἐξιστορίσῃ, δι' ἣν καὶ ἐξωρίσθησαν, τὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι, εἰς πᾶν μέρος τῆς ὁποίας κατοικήσαντες κακὴν κακῶς ἐδιώχθησαν, καὶ παντοῦ ἐναπέλιπον στίγματα τῆς διαγωγῆς των, τὴν ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Κρήτης, εἰς ἣν ἀποσταλέντες ὡς ἀπλοὶ Γραμματεῖς, αὐτοὶ μετεχειρίσθησαν πᾶν μέσον θεμιτὸν καὶ ἀθέμιτον διὰ νὰ χειροτονηθῶσι Πρόεδροι καὶ βουλευταὶ, καὶ ἀφοῦ διέφθειράν τοὺς ἀπλουστέρους, καὶ ἐπραξάν ὅ,τι ἐδυνήθησαν δραπετεύσαντες ἐγκατέλιπον πέντε ἐπαρχίας εἰς τὰ ὄπλα, ἐλθόντες δὲ ἐνταῦθα δὲν ἔπαυσαν βραδουργουῦντες ἕκτοτε, διαβάλλοντες, συκοφαντοῦντες, καὶ διασπείροντες μυρία ὅσα κατὰ πολιτῶν ἐντίμων, καὶ λαβόντες τὰς ὁποίας ἤδη κατέσχον θέσεις διὰ τοιούτων αἰσχυρῶν μέσων, ἐπεβουλεύθησαν ἐπομένως καὶ ἐκείνους, ἐκ τῶν ὁποίων εὐεργετήθησαν; αὐτοὶ, οἵτινες ὡς ἀκριβῆς ἐπιπεσόντες κατὰ τῶν Κρητῶν ἐπώλησαν τὰ ἀπαράγραπτα δίκαιά των, μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν διαφθαρέντων Κρητῶν, ἀποδείξεις τῶν ὁποίων ἔχομεν, ἔτι δὲ καὶ γράμματα νὰ ἐμφανίσωμεν ἐν καιρῷ· δὲν ἦτον, λέγομεν, δύσκολον οἱ τοιοῦτοι ὅταν μάλιστα καὶ ὑπὸ ἀνωτέρων ἐνεθαῦρύνοντο, νὰ δεῖξωσι καὶ εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν τοιοῦτον χαρακτῆρα· καὶ ἐνεργήσωσι τὴν παράνομον ἐκλογὴν τῶν πληρεξουσίων, δι' ἧς οἱ μὲν ἀληθῶς καὶ ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος διαπρέψαντες, καὶ ἤδη διακρινόμενοι διὰ τὰ φῶτα καὶ τὰς ἀρετάς των παρελείφθησαν, (α) ξένοι δὲ εἰσῆλθον νὰ ὑπερασπίσωσι τὰ δίκαιά των. ἀλλὰ καὶ τούτων ἀποβληθέντων ἔμειναν μόνοι, καὶ ἐνῶ οἱ

(α) Ἐκτὸς τοῦ περιωμίου ἀρχηγοῦ τῆς 3 Σεπτεμβρίου Κ. Α. Καλλέργη, τοῦ ὁποίου τὸ σεβαστὸν ὄνομα διὰ τοῦς Κρητας, οἵτινες ὁμοφώνως ἰδιώρῃσαν καύχημά των νὰ ἐκλεχθῇ πληρεξούσιος, καταχράμενοι κηρύττουσιν οἱ οὐτιδανοὶ ὡς αἴτιον τῆς παρκνομίαις καὶ κακοβουλίας των.

πληρεξούσιοι τῶν Ἡπειρωτῶν Μακεδόνων Θετταλῶν Σαμίων κ.τ.λ. ὑπερασπίζονται μὲ τοσαύτην ζέσιν τὰ δικαιώματα τῶν συμπατριωτῶν των, περὶ Κρητῶν δὲν ἐρρέθη οὐδὲ γρῦ. (α) Οἱ Κρηῖτες οἵτινες δέκα ἔτη ὀλόκληρα παρουσίασαν παντοῦ καὶ πάντοτε πρῶτοι τὰ ἀτρόμητα στήθη των, καὶ ἐδείχθησαν τοσοῦτον ὑπέρμαχοι τῆς ἐλευθερίας, οἱ Κρηῖτες τῶν ὁποίων ἡ πατρίς ἐχρησίμευσεν ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς νῦν ἐλευθέρας Ἑλλάδος, οἱ Κρηῖτες οἵτινες μετὰ τῆς φιλιότητος πατρίδος των ἀπώλεσαν καὶ κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν, οἱ Κρηῖτες, οἵτινες ἀντὶ στολῶν χρυσοκεντήτων καὶ παρασῆμων, κασμοῦσι τὰ σώματά των αἰ ἐκ τῶν μαχῶν πληγαί, οἱ Κρηῖτες λέγομεν, οἱ τοσαῦτα παθόντες καὶ ἤδη ἀναξιοπαθοῦντες σπεροῦνται ἐνὸς ἀνδρὸς διὰ νὰ ἐκβάλῃ μίαν μόνην φωνὴν ὑπὲρ αὐτῶν· οἱ δὲ ἀξιόλογοι πληρεξούσιοι των σεμνύνονται ἀντὶ νὰ αἰσχύνωνται, καθήμενοι ἄφωνοι ἐπὶ τῶν ἐδρῶν τοῦ Βουλευτηρίου !

Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠρέεσθησαν μέχρι ἐδῶ· ἐγραψαν δὲ καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς συμπατριώτας, σέλοντες σχέδια ἀναφορῶν διὰ νὰ τὰς ὑπογράψωσι κατὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, εἰδοποιοῦντες αὐτοὺς, ὅτι ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος ἐθησαύρισαν, καὶ νὰ σπεύσωσι νὰ ζητήσωσι λόγον τῆς διαχειρίσεως τοῦ θησαυροῦ. Ἐπρεπε νὰ ἦναι τις τόσον φλεγματικὸς,

( ) Ὅταν οἱ πληρεξούσιοι τούτων ἐν μιᾷ συνεδριάσει ἔλαμον λόγον περὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ἐζήτησε τὸν λόγον καὶ ὁ Κ. Ζερβουδάκης· ἀλλὰ παρελθουσῶν ὀλίγων στιγμῶν ἐν τῷ μεταξύ, σκεφθεὶς ὅτι δὲν ἤξευρε καὶ οὔτε ἦτον δυνατὸν νὰ γινώσκῃ, διότι δὲν ἐστάλη οὐρανῶθεν τὸ ἅγιον πνεῦμα· νὰ τῷ χάριση σοφίαν, ἀνεχώρησε κρυφίως· ὅτε δὲ ὁ Πρόεδρος παρεχώρησε τὸν λόγον καὶ πρὸς τὴν γενναϊότητά του, εὔρεθη ἄπών· τότε ὁ Κ. Σ. Δελιγιάννης στραφείς πρὸς τὸν πολὺν καὶ σεβασμὸν Φενιέρην εἶπεν, ἀμὴ περὶ Κρητῶν δὲν θέλει τις λαλήσει· ὁ Κ. Φενιέρης τῷ εἶπεν ἅς ἐκλίγετε ἀνθρώπους ἱκανοὺς νὰ λαλήσωσι, καὶ νὰ ὑποστηρίξωσι τὰ δίκαιά μας.

ὥστε νὰ σιωπᾷ διὰ νὰ μὴ ἐξουτελίῃ ἐαυτὸν ἐρχόμενος εἰς πάλιν μὲ τοιοῦτους· ἀλλ' ἀφοῦ οὗτοι ὑπερέβησαν τὰ ὅρια τῆς ὑπομονῆς μας, δὲν ἔπρεπεν, ἀλλ' οὔτε ἐδυνάμεθα νὰ ἀφήσωμεν νὰ διέλθῃ ἐν σιωπῇ πᾶν ὅτι κατεργάζονται κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν ἀθώων Κρητῶν. Οὔτε ἡ ἀνατροφή τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, συγκειμένης ἐκ τῶν ἐναρετωτέρων συμπατριωτῶν μας, οὔτε αἱ ἐξεις τῆς ἐπέτρεπον νὰ καταχρασθῇ πᾶν ὅτι ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος, εἰς περιστάσεις κατεπειγούσας ἐνήργησεν· αἱ πράξεις τῆς εἶναι τρανώτατοι μάρτυρες τῆς ἀθωότητος καὶ τιμιότητός τῆς, καὶ παρ' ὅσων τὴν συνδρομὴν ἐδέχθη εἰς τοὺς αὐτοὺς ἔδωκε καὶ λόγον ἀκριβέστατον τῆς διαχειρίσεώς τῆς· εἰς αὐτὴν δὲν ἔμεινεν ἄλλο ἢ τὴν κατακραυγὴν, ἀφοῦ, ὡς εἶναι πασιδῆλον, καὶ ἐξ ἰδίων ἐθυσίασε τοσαῦτα, μικρᾶς τιμῆς μερίδος πατριωτῶν, ἧτις εἶχε τοιαύτας παραλόγους ἀπαιτήσεις, καὶ ἔδειξε τοιοῦτον χαρακτῆρα. Μὲ πρόσωπον λοιπὸν καθαρὸν, καὶ συνείδησιν ἀτάραχον ἐμφανιζόμενοι εἰς τὸ κοινὸν δὲν ἐξιπάζονται ἀπὸ τὰς φωνασκίας τῶν τοιούτων· ἡμεῖς δὲ προσκαλοῦμεν αὐτοὺς ἐν ὀνόματι τῆς Πατρίδος νὰ φέρωσι εἰς φῶς τὰς καταχρήσεις τῆς, ὅχι μὲ γυμνοὺς λόγους ἀλλὰ μ' ἀποδείξεις διὰ νὰ λάβωσιν ἀνήκουσαν ἰκανοποίησιν. Ἀλλ' ὅσον ἀξιεπαινῶσι εἶναι οἱ φρόνιμοι καὶ ἀτυχεῖς συμπατριῶται, οἵτινες μετὰ μεγίστης περιφρονήσεως ἀπόβησαν τοιαῦτα σχέδια ἀναφορῶν, τοσοῦτον ἀξιοκατάκριτοι εἶναι οὗτοι· καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτῶν διαμαρτυρούμεθα ὅτι θέλομεν ζητήσῃ λόγον τῆς εὐθύνης, τὴν ὁποίαν διὰ τῆς πληρεξουσιότητός των ἀνεδέχθησαν εἰς πᾶσαν καταπάτησιν τῶν δικαιωμάτων μας.

Ὁ φίλος σου . . .

